

När hände det?

Spelet om jämställdhetens och likabehandlingens historia i Sverige

Ett spel om händelserna som gjort Sverige mer jämlikt och jämställt. Så här gör ni: Dela in er i lag. Klipp ut alla lappar med händelser och blanda dem väl. Uppdraget är sen att lägga in lapparna under rätt årtionde. Under varje årtionde står det hur många lappar som ska in just där vilket gör att ni med uteslutningsmetoden även kan placera in de mest kluriga lappar. Men det är svårt! Meningen är inte att ni ska kunna detta utan att ni ska få möjlighet att diskutera och fundera kring dessa frågor. I slutet av dokumentet har ni ett facit. Lycka till!

Preventivmedel tillåts (alltså kondomer och sådant)

Mannen får inte längre slå sin fru

Första kvinnan Karin Kock tar plats i regeringen

Både män och kvinnor blir förmyndare för barnet (innan var det bara pappan)

Statliga läroverk öppnas för flickor med samma villkor som för pojkar

Homosexuella som ingått partnerskap får rätt att adoptera

Grundskolan får en ny läroplan där det står att skolan bör jobba för jämlikhet

Kvinnor får bli präster

Abort tillåts

Våldtäkt inom äktenskap förbjuds

Tvångssterilisering avskaffas vid könskorrigering

Detta år tog papporna ut 5 % av föräldraledigheten

#metoo samlar mängder av vittnesmål från kvinnor om deras upplevelse av sexuella trakasserier vilket skakar om samhället och får många arbetsplatser att se över sina rutiner.

Riksdagen röstar igenom partnerskapslagen (alltså en variant av äktenskap för homosexuella)

Första kvinnliga biskopen

Detta årtionde var det 8 % kvinnor i byggbranschen

Lagändring som förbjuder att män och kvinnor behandlas olika (exempelvis frisörpriser, taxipriser, olika åldersgränser eller hyror)

Riksdagen säger ja till könsneutralt äktenskap (alltså att även homosexuella får gifta sig på samma villkor som heterosexuella)

Detta år var 98 % av förskolelärarna kvinnor

Namnlagen ändras så att alla myndiga personer får ha vilket namn de vill, oavsett juridiskt kön

Homosexualitet stryks ur sjukdomsregistret (alltså homosexualitet ses inte längre som en sjukdom)

Alla yrken blir öppna för kvinnor, även försvaret

Detta år var 15 % av riksdagsledamöterna kvinnor

Kvinnor får inte längre avskedas för att de är gravida, gifter sig eller för att de föder barn

Detta år tog papporna ut 10 % av föräldraledigheten

Kvinnor får rösträtt

Kvinnor får arbeta som lärare på vissa platser i Sverige

Detta år tog papporna ut 17 % av föräldraledigheten

En man får ta sin frus namn när de gifter sig

Lag mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning och funktionsnedsättning införs

Ordet Hen skrivs med i Svenska Akademiens ordlista (SAOL)

Det här året fick även de som levde på fattigvård rösträtt

Alla utvecklingsstörda får rätt till utbildning detta år

Personer med epilepsi får rätt att gifta sig detta år

Det här året erkänns teckenspråket som de dövas officiella språk

Nu blir det rösträtt för alla medborgare över 18 år. Omyndighetsförklaringen togs bort

Det här året kom lagen mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnicitet

Sverige blir det första landet i världen som erbjuder möjligheten att byta juridiskt kön efter utredning. Samma år började även behandling med hormonterapi och operationer att erbjudas i Sverige

Även papperslösa får rätt till skola och vård i Sverige

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) börjar gälla. Lagen är en frihetsreform och skall försäkra att särskilt behövande får det stöd i det dagliga livet som krävs, för att kunna uppleva samma människovärde som andra, trots funktionsnedsättning

Lesbiska par får samma rätt till inseminering som heterosexuella par (alltså får spermier och hjälp på sjukhus för att bli gravida)

Köp av sexuella tjänster förbjuds (alltså det blir förbjudet att köpa sex)

Socialstyrelsen avskaffar diagnosen transvestism – transvestiter anses inte längre ha en psykisk störning

Detta året kom lagen om tvångssterilisering, som bland annat omfattade vissa personer med funktionsnedsättning

Lagen om tvångssteriliseringar tas bort

Skolplikt införs (fast den gäller inte för alla barn)

Döva barn får skolplikt

Blinda barn får skolplikt

Rörelsehindrade barn får skolplikt

Könsöverskridande identitet eller uttryck läggs till som diskrimineringsgrund

Ålder blir en diskrimineringsgrund

Homosexualitet avkriminaliseras (alltså det är inte längre förbjudet att vara flata bög eller bi)

Ensamstående får rätt till insemination

1800-tal 5 lappar

1920-tal 2 lappar

1930-tal 3 lappar

1940-tal 3 lappar

1950-tal 2 lappar

1960-tal 5 lappar

1970-tal 5 lappar

1980-tal 5 lappar

1990-tal 7 lappar

2000-tal 11 lappar

Jämställt har inspirerande och omtyckta utbildningar om jämställdhet och normkritik.
På hemsidan www.jamstallt.se hittar du gratis arbetsmaterial.
Kontakta oss på: info@jamstallt.se eller ring 073 685 44 54.

2010-tal 5 lappar

Jämställt har inspirerande och omtyckta utbildningar om jämställdhet och normkritik.
På hemsidan www.jamstallt.se hittar du gratis arbetsmaterial.
Kontakta oss på: info@jamstallt.se eller ring 073 685 44 54.

När hände det? FACIT

1800-tal 5 lappar

- 1882 Skolplikt införs (men inte för barn med funktionsnedsättningar)
- 1859 Kvinnor får arbeta som lärare på vissa platser
- 1861 Mannen får inte längre slå sin fru
- 1889 Döva barn får skolplikt
- 1896 Blinda barn får skolplikt

1920-tal 2 lappar

- 1921 Kvinnor får rösträtt
- 1927 Statliga läroverk öppnas för flickor

1930-tal 3 lappar

- 1938 Preventivmedel tillåts (alltså kondomer och sånt)
- 1935 Detta året kom lagen om tvångssterilisering, som bland annat omfattade vissa personer med funktionsnedsättning
- 1939 Kvinnor får inte längre avskedas för att de är gravida, gifter sig eller att de föder barn

1940-tal 3 lappar

- 1944 Homosexualitet avkriminaliseras.
- 1945 Rösträtt för de som levde på fattigvård. Många funktionsnedsättningar var tvungna att leva på fattigvård.
- 1947 Första kvinnan Karin Kock tar plats i regeringen

1950-tal 2 lappar

- 1950 Både män och kvinnor blir förmyndare för barnet
- 1958 Kvinnor får bli präster

1960-tal 5 lappar

- 1965 Våldtäkt inom äktenskap förbjuds
- 1965 Rörelsehindrade barn får skolplikt
- 1968 Alla utvecklingsstörda får skolplikt
- 1969 Grundskolan får en ny läroplan där det står att skolan bör jobba för jämlikhet
- 1969 Personer med epilepsi får rätt att gifta sig

1970-tal 5 lappar

1972 Sverige blir det första landet i världen som erbjuder möjligheten att byta juridiskt kön efter utredning. Samma år började även behandling med hormonterapi och operationer att erbjudas i Sverige

1973 Detta år var 15 % av riksdagsledamöterna kvinnor och 85 % var män

1975 Abort tillåts

1975 Lagen om tvångssteriliseringar tas bort.

1979 Homosexualitet stryks ur sjukdomsregistret efter en ockupation av Socialstyrelsens trappa i Stockholm.

1980-tal 5 lappar

1980 Detta år tog papporna ut 5 % av föräldraledigheten

1981 Teckenspråk blev erkänt som de dövas officiella språk

1982 En man får ta sin frus namn när de gifter sig

1983 Alla yrken blir öppna för kvinnor, även försvaret

1989 Alla medborgare över 18 år får rösträtt eftersom omyndighetsförklaringen tas bort. Det är alltså först nu som det blir allmän och lika rösträtt i Sverige!

1990-tal 7 lappar

1994 Riksdagen röstar igenom partnerskapslagen.

1994 Lag mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnicitet införs.

1994 Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) börjar gälla.

Lagen är en frihetsreform och skall försäkra att särskilt behövande får det stöd i det dagliga livet som krävs, för att kunna uppleva samma människovärde som andra, trots funktionsnedsättning.

1995 Detta år tog papporna ut 10 % av föräldraledigheten

1997 Första kvinnliga biskopen

1999 Lag mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning och funktionsnedsättning införs.

1999 Köp av sexuella tjänster förbjuds

2000-tal 11 lappar

2003 Homosexuella som ingått partnerskap får rätt att adoptera.

2003 Detta år tog papporna ut 17 % av föräldraledigheten

2003 Detta år var det 8 % kvinnor i byggbranschen

2005 Lesbiska par får samma rätt till inseminering som heterosexuella par.

2005 Lagändring som förbjuder att män och kvinnor behandlas olika (exempelvis frisörpriser, taxipriser, olika åldersgränser eller hyror)

2007 Detta år var 98 % av förskollärarna kvinnor

Jämställt har inspirerande och omtyckta utbildningar om jämställdhet och normkritik.

På hemsidan www.jamstallt.se hittar du gratis arbetsmaterial.

Kontakta oss på: info@jamstallt.se eller ring 073 685 44 54.

2009 Namnlagen ändras så att alla myndiga personer får ha vilket namn de vill, oavsett juridiskt kön.
2009 Riksdagen säger ja till könsneutralt äktenskap.
2009 Socialstyrelsen avskaffar diagnosen transvestism – transvestiter anses inte längre ha en psykisk störning
2009 Könsöverskridande identitet eller uttryck läggs till som diskrimineringsgrund. Transpersoner inkluderas från och med nu i svensk diskrimineringslagstiftning.
2009 Ålder blir en diskrimineringsgrund

2010-tal 5 lappar

2013 Avskaffas tvångssterilisering vid könskorrigering
2013 Nu får även papperslösa rätt till vård och skola.
2015 Ordet Hen skrivs med i SAOL (Svenska akademins ordlista)
2016 Ensamstående får rätt till insemination
2017 #metoo samlar mängder av vittnesmål från kvinnor om deras upplevelse av sexuella trakasserier vilket skakar om samhället och får många arbetsplatser att se över sina rutiner.

